

“Si el president no ha anat a la universitat, el país anirà pitjor”

Marta Reynal-Querol i José G. Montalvo, economistes de la Universitat Pompeu Fabra

JOSEP CORBELLA
Barcelona

Què passa en un país si, després de tenir un president amb formació universitària, n'arriba un de nou que mai no ha anat a la universitat? “Que el creixement es reduirà una mitjana d'un 2,1% anual durant els cinc anys següents; és un efecte equivalent a una recessió”, contesten els economistes Marta Reynal-Querol i José G. Montalvo, que han estudiat la relació entre el nivell de formació dels líders polítics i el desenvolupament econòmic d'un país.

Què els va portar a estudiar aquesta qüestió?

M. R.-Q. Quan Montilla va ser investit president de la Generalitat, es va qüestionar si algú sense estudis universitaris podia ser tan bon president com una persona més formada. Hi havia qui deia que sí i hi havia qui deia que no. Qualsevol podia opinar, però ningú no en tenia dades. Així que ens vam dir: “Ho estudiarem”.

Com ho van estudiar?

J.G.M. Vam buscar dades dels líders polítics de tots els països del món des del 1875 fins al 2004. Vam observar que hi ha una relació entre la formació acadèmica dels líders i el creixement econòmic d'un país.

Però potser els països més pròspers són els que elegeixen líders més ben formats, i no al revés.

J.G.M. Podia ser. Per això després vam fer el que podríem anomenar un experiment natural per esbrinar-ho.

Quin experiment?

J.G.M. Vam analitzar els líders que havien abandonat el càrrec de manera sobtada per causes no polítiques, per exemple, per una mort de causa natural. En vam trobar 185 casos.

- ▶ Nascuda a Barcelona el 1973
- ▶ Llicenciada per la Universitat Pompeu Fabra (1995) i doctorada per la London School of Economics (2001)
- ▶ Les seves investigacions s'han centrat en l'anàlisi de conflictes
- ▶ Va treballar al Banc Mundial a Washington (2001-2005) abans d'incorporar-se a la UPF, on és investigadora de la Institució Catalana de Recerca i Estudis Avançats (Icrea) des del 2009

I què van descobrir?

J.G.M. Que l'efecte es mantenia. Quan un líder sense formació universitària té com a successor un líder amb formació, el país té després creixement econòmic. Però quan passa el contrari, el creixement es redueix una mitjana del 10,5% els cinc anys següents. Això equival a més del doble de la recessió registrada a Alemanya el 2009, que va ser del 4,5%.

L'efecte és el mateix en dictadures que en democràcies?

J.G.M. És més gran en democràcies. Segurament, perquè en una democràcia el líder intenta fer-ho bé per ser reelegit, mentre que en una dictadura no hi ha el mateix incentiu per contribuir al desenvolupament del país.

Els va sorprendre que l'efecte fos tan gran?

- ▶ Nascut a València el 1964
- ▶ Llicenciat per la Universitat de València (1987) i doctorat per la Universitat de Harvard (1993)
- ▶ Especialitzat en econometria, desenvolupament econòmic, mercat laboral dels joves i economia de la llar
- ▶ És consultor de la Unió Europea, la OCDE, el Banc Mundial i el Banc Interamericà de Desenvolupament. També treballa a l'Institut Valencià d'Investigacions Econòmiques

M. R.-Q. En qualsevol empresa, quan se selecciona una persona per a un lloc de treball, es valora el seu currículum, ja que indica si està més o menys ben preparat. No és tan estrany que la formació d'un polític influeixi en les decisions que pren i en el resultat de la seva gestió.

J.G.M. Però és cert que hi ha una idea estesa que el que és decisiu per al desenvolupament d'un

país són les institucions i que el perfil del líder és secundari. En aquest treball demostrarem que l'efecte del líder també és important. Si el president no ha anat a la universitat, el país anirà pitjor.

Espanya no té tradició de líders amb un alt nivell acadèmic.

M.R.-Q. Òbviament, tenim un sistema polític que no afavoreix que els líders polítics siguin les persones més capacitades per tirar endavant el país.

Com es podria corregir aquesta disfunció?

M. R.-Q. Caldria canviar el sistema de selecció dels candidats. Tenim un sistema que no incentiva les persones més capacita-

LA DADA

Ja han votat més de 3.200 persones

■ En la primera setmana de votació del premi **Avantguarda de la Ciència** han expressat l'opinió més de 3.200 lectors a través del web www.lavanguardia.com/vanguardia-de-la-ciencia. Dels vuit finalistes, el treball sobre el genoma de la leucèmia és el que va en primer lloc.

des a voler dedicar-se a la política. Per això hi ha tants ciutadans que troben que cap candidat no els convenç.

Com s'haurien de seleccionar?

M. R.-Q. No hem estudiat quin sistema de selecció afavoriria que s'elegeren els millors candidats. Podríem avançar hipòtesis, però no en tenim dades.

Aconsellen votar en funció del nivell de formació dels candidats?

M. R.-Q. No només en funció del nivell de formació, perquè la ideologia també importa. Però, si hi ha diferents candidats que es corresponen amb la ideologia d'una persona, jo recomanaria votar el que estigui més ben preparat.●

VOTEU ELS CANDIDATS AL PREMI 'VANGUARDIA DE LA CIÈNCIA' A: www.lavanguardia.com/vanguardia-de-la-ciencia